

RAPORT Z EKSPERYMENTARIÓW SPOŁECZNYCH ORAZ SKRZYNEK POMYSŁÓW

Projekt: „Kielce dla Młodych – partycypacyjne wypracowanie polityki młodzieżowej”

1. Informacje ogólne

W ramach projektu „Kielce dla Młodych - partycypacyjne wypracowanie polityki młodzieżowej”, finansowanego ze środków Unii Europejskiej z Programu Erasmus+ zrealizowano szeroki proces konsultacyjny, którego celem było zebranie realnych, oddolnych potrzeb i pomysłów młodych mieszkańców miasta, w szczególności w wieku 13–26 lat. Zastosowane metody umożliwiły włączenie różnych środowisk: uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, studentów, Młodzieżowej Rady Miasta, młodzieży z niepełnosprawnościami, nauczycieli, osób pracujących z młodzieżą w NGO oraz świetlicach środowiskowych.

Proces jest jednym z kluczowych elementów prac nad tworzoną Strategią Młodzieżową dla Miasta Kielce, której celem jest wypracowanie systemowych rozwiązań odpowiadających na faktyczne potrzeby młodzieży oraz zwiększenie jej udziału w życiu publicznym.

W trakcie działań zebrano ponad 1000 pomysłów poprzez skrzynki pomysłów umieszczone w kieleckich szkołach oraz przeprowadzono 9 eksperymentariów społecznych, w których uczestniczyło łącznie ponad 180 osób. Dodatkowym źródłem danych były grupy tematyczne, spotkania warsztatowe oraz sesje Młodzieżowej Rady Miasta.

Zebrane pomysły pozwoliły zebrać konkretne pomysły - priorytety strategiczne oraz przygotować listę możliwych do wdrożenia działań, pogrupowanych według dziesięciu kluczowych obszarów życia młodych mieszkańców.

2. Metodologia

Eksperymentaria społeczne

Proces pracy warsztatowej opierał się na wynikach wcześniejszej diagnozy „Młodzi w Kielcach 2025”, w której zidentyfikowano najważniejsze potrzeby i wyzwania stojące przed młodymi mieszkańcami miasta. Na podstawie zebranych tam rekomendacji przygotowano zestaw specjalnych kart rekomendacji, stanowiących kluczowe narzędzie pracy podczas wszystkich dziesięciu eksperymentariów społecznych. Karty te obejmowały dziesięć obszarów tematycznych uznanych za fundamentalne dla jakości życia młodzieży: edukację formalną

i pozaformalną, spędzanie wolnego czasu oraz kulturę i sport, zdrowie psychiczne, aktywność obywatelską, rynek pracy, bezpieczeństwo, mobilność miejską, ekologię, współpracę z uczelniami wyższymi oraz mieszkalnictwo.

Każde spotkanie rozpoczynało się od przedstawienia uczestnikom tych obszarów oraz omówienia wynikających z diagnozy rekomendacji. Młodzi ludzie pracowali następnie w grupach nad analizą treści kart, zastanawiając się, w jakim stopniu rekomendacje odpowiadają rzeczywistym potrzebom ich środowiska oraz jakie działania mogłyby realnie poprawić sytuację młodych w Kielcach. Dyskusje były prowadzone w sposób otwarty i inkluzywny, co pozwalało każdemu uczestnikowi wyrazić swoją opinię, a jednocześnie sprzyjało wypracowywaniu wspólnych stanowisk.

Kluczowym elementem pracy było generowanie konkretnych, wykonalnych pomysłów – takich, które miasto mogłoby wdrożyć w perspektywie najbliższych lat. Młodzież była zachęcana do myślenia praktycznego, opartego na lokalnych realiach i dostępnych zasobach. Każdy pomysł zapisywano, dzięki czemu udało się zebrać szeroki i różnorodny katalog sugestii, obejmujący zarówno drobne zmiany infrastrukturalne, jak i propozycje programowe, edukacyjne czy społeczne.

Ważną rolę podczas wszystkich spotkań odgrywali przedstawiciele Młodzieżowej Rady Miasta Kielce, którzy nie tylko uczestniczyli w pracach grup, lecz także moderowali dyskusje, wspierali uczestników w doprecyzowaniu zgłaszanych idei oraz pomagali w formułowaniu pomysłów w sposób możliwy do późniejszego przedstawienia władzom miasta. Ich obecność wzmacniała charakter procesu jako działania prowadzonego „z młodymi i dla młodych”, a jednocześnie umożliwiało bieżące budowanie kompetencji liderских i konsultacyjnych wśród członków Rady.

Rys. 1.2. Przykładowe karty rekomendacji.

Skrzynki pomysłów

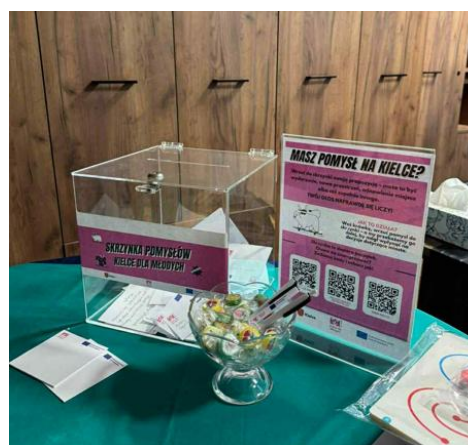
Równoległe do eksperymentarium społecznych prowadzono drugi, równie ważny element konsultacji - skrzynki pomysłów, które zostały rozmieszczone we wszystkich szkołach ponadpodstawowych gdzie organem prowadzącym jest Miasto Kielce. Ich celem było stworzenie młodym ludziom możliwości wyrażenia opinii i dzielenia się pomysłami w sposób całkowicie swobodny, bez presji czasu, grupy czy konieczności publicznego zabierania głosu. Skrzynki były dostępne dla uczniów przez 2 tygodnie, dzięki czemu każdy mógł wrzucić swoją kartkę wtedy, gdy czuł się na to gotowy.

Ta forma konsultacji okazała się szczególnie cenna dla osób mniej aktywnych podczas spotkań grupowych, nieśmiały, wycofanych albo takich, które wolą przemyśleć swoje pomysły i zapisać je samodzielnie. Anonimowy charakter skrzynek sprawił, że młodzież mogła otwarcie mówić o swoich potrzebach, trudnościach czy obserwacjach dotyczących miasta - często w sposób bardziej szczery i bezpośredni niż podczas wspólnej pracy warsztatowej.

W efekcie zebrano ponad 1000 indywidualnych kartek zawierających pomysły, postulaty, uwagi, a także opisy codziennych problemów, które młodzi mieszkańcy dostrzegają w Kielcach. Zakres zgłaszanych kwestii był bardzo szeroki – od infrastruktury miejskiej, komunikacji i estetyki przestrzeni publicznych, przez edukację, zdrowie psychiczne i sport, aż po ekologiczne rozwiązania oraz potrzeby związane z rynkiem pracy i planowaniem przyszłości zawodowej.

Po zakończeniu zbiórki wszystkie kartki zostały przeanalizowane, a następnie uporządkowane tematycznie i przypisane do tych samych dziesięciu obszarów, które stanowiły podstawę pracy eksperymentarium.

Dzięki temu możliwe było połączenie danych z obu źródeł - warsztatów i skrzynek - oraz stworzenie pełnego obrazu potrzeb młodych mieszkańców Kielc

Rys. 3.4 Skrzynki pomysłów

3. Wygenerowane pomysły

1. Edukacja formalna i pozaformalna

Z zebranych głosów jasno wynika, że młodzi mieszkańcy Kielc oczekują edukacji bardziej praktycznej, lepiej dopasowanej do realiów współczesnego rynku pracy. Uczniowie podkreślają, że chcą zdobywać kompetencje przydatne „tu i teraz”, a nie tylko teoretyczną wiedzę. Wskazywali również na konieczność poprawy warunków w szkołach – zarówno pod kątem infrastruktury, jak i jakości wsparcia psychologicznego czy równych szans edukacyjnych.

Proponowane działania:

- wprowadzenie cyklu miejskich warsztatów praktycznych (BHP, podatki, komunikacja interpersonalna, zakładanie działalności, radzenie sobie ze stresem) realizowanych we współpracy z przedsiębiorcami i ekspertami,
- rozwój korepetycji i bezpłatnych zajęć wyrównawczych z przedmiotów ścisłych i języków obcych, szczególnie w szkołach o niższym poziomie dostępu do wsparcia,
- modernizacja infrastruktury szkolnej: remonty sanitariatów, poprawa ogrzewania, doposażenie sal, szafki uczniowskie, miejsca do nauki po lekcjach,
- wprowadzenie cyklicznych lekcji i warsztatów prowadzonych przez NGO dotyczących edukacji obywatelskiej,
- rozwój edukacji pozaformalnej poprzez konkursy talentów, koła zainteresowań, warsztaty artystyczne, spotkania z inspirującymi gośćmi.

2. Spędzanie wolnego czasu, kultura, sport i rekreacja

Młodzież bardzo wyraźnie akcentowała, że w Kielcach brakuje atrakcyjnych, nowoczesnych i różnorodnych miejsc do spędzania czasu - zarówno tych stricte sportowych, jak i kulturalnych. Oczekują wydarzeń tworzonych z myślą o młodych, a także stworzenia przestrzeni, która będzie konkurencyjna dla oferty innych miast.

Proponowane działania:

- organizacja koncertów i festiwali muzycznych skierowanych do młodego odbiorcy (w tym artystów młodzieżowych i z zagranicy),
- stworzenie miejskich „stref relaksu” – hamaki, leżaki, altany, miejsca z ładowarkami do telefonów, ciche strefy mental-wellbeing,
- rozwój infrastruktury sportowej: profesjonalne boiska do koszykówki, całoroczne lodowisko, otwarte obiekty sportowe z dostępem także dla uczniów,
- rozbudowa skateparku na Kadzielni oraz stworzenie dodatkowych skateparków, w tym jednego zadaszonego,

- rozwój wydarzeń młodzieżowych: open mic, turnieje e-sportowe, silent disco, miasteczko młodych podczas Świąta Kielc,
- stworzenie „kociej kawiarni” lub podobnych przestrzeni tematycznych (jako projekt realizowany z sektorem prywatnym),
- kino plenerowe z repertuarem wybieranym przez młodzież.

3. Zdrowie psychiczne i relacje społeczne

Temat zdrowia psychicznego przewija się w pomysłach niemal każdej grupy. Młodzi wskazywali na brak miejsc, gdzie mogą porozmawiać anonimowo i bez poczucia wstydu, a także na niewystarczającą dostępność specjalistów w szkołach.

Proponowane działania:

- utworzenie Miejskiego Centrum Zdrowia Psychicznego dla Młodych – przestrzeni zapewniającej konsultacje psychologiczne, grupy wsparcia, warsztaty,
- wprowadzenie cyklu spotkań z ekspertami (psychologami, terapeutami, osobami z doświadczeniem kryzysu),
- stworzenie anonimowego forum lub aplikacji miejskiej (np. w ramach Urban Lab), gdzie młodzi mogą zadawać pytania i uzyskać pomoc,
- organizacja warsztatów wzmacniających poczucie własnej wartości, radzenie sobie z hejtem i stresem,
- kampania edukacyjna o zdrowiu psychicznym skierowana do uczniów, nauczycieli i rodziców,
- wprowadzenie tzw. „stref ciszy” – miejsc, gdzie można się wyciszyć i odpocząć.

4. Aktywność obywatelska i zaangażowanie społeczne

Młodzi chcą uczestniczyć w życiu miasta, ale potrzebują narzędzi i motywacji. Wielu uczniów wskazywało, że chce rozmawiać z decydentami, brać udział w panelach dyskusyjnych czy debatach, ale brakuje im przestrzeni i informacji o takich możliwościach.

Proponowane działania:

- organizacja regularnych paneli i debat z młodzieżą oraz rozszerzenie współpracy między MRM a szkołami,
- wprowadzenie miejskich stypendiów za ponadprzeciętne zaangażowanie społeczne,
- powołanie Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Młodzieży jako ciała doradczego współpracującego z Urzędem Miasta,
- promowanie aktywności młodych poprzez konkursy, miejskie nagrody i kampanie informacyjne,

- stworzenie jednej miejskiej strony „Kielce dla Młodych”, zbierającej informacje o aktualnych inicjatywach i możliwościach wolontariatu.

5. Rynek pracy

Młodzi chcą rozwijać się zawodowo i zdobywać doświadczenie już w trakcie nauki. Podkreślali, że brakuje przejrzystych informacji o praktykach, stażach czy możliwościach współpracy z lokalnymi firmami.

Proponowane działania:

- stworzenie „Centrum Rozwoju Zawodowego Młodych” – miejsca oferującego doradztwo, szkolenia i pomoc w zakładaniu działalności,
- przygotowanie miejskiej listy pracodawców oferujących praktyki i staże,
- wprowadzenie płatnych praktyk we współpracy z firmami działającymi w mieście,
- organizacja wydarzeń typu speed-dating z pracodawcami oraz spotkań z lokalnymi przedsiębiorcami,
- warsztaty z przedsiębiorczości prowadzone przez praktyków, nie teoretyków.

6. Bezpieczeństwo

W zgromadzonych pomysłach pojawiały się zarówno kwestie infrastrukturalne, jak i społeczne. Młodzi zwracali uwagę na potrzebę poprawy oświetlenia, reagowania służb miejskich oraz zwiększenia poczucia bezpieczeństwa w centrum.

Proponowane działania:

- zwiększenie liczby patroli Straży Miejskiej w miejscach spotkań młodzieży,
- lepsze oświetlenie ulic, parków i dojeżdż do szkół,
- montaż kamer w newralgicznych lokalizacjach,
- modernizacja dróg i chodników w pobliżu szkół,
- organizacja działań edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa i pierwszej pomocy.

7. Mobilność miejska

Transport publiczny jest jednym z najczęściej poruszanych tematów. Młodzi domagają się lepszych połączeń, szczególnie dla osób dojeżdżających spoza miasta, a także większej dostępności autobusów w godzinach szczytu.

Proponowane działania:

- darmowa komunikacja miejska dla uczniów i studentów – pojawiała się w wielu szkołach,
- dostosowanie rozkładów jazdy do godzin lekcji,
- zwiększenie liczby kursów na liniach 10, 45, 7, 28, 47,
- poprawa infrastruktury przystankowej: tablice z rozkładami, zadaszone wiaty, miejsca do czekania w zimie,
- rozwój buspasów i tras rowerowych,
- wprowadzenie przystanków „na żądanie” tam, gdzie przystanki występują zbyt gęsto.

8. Ekologia i ochrona środowiska

Postulaty ekologiczne pojawiały się w niemal każdej szkole. Młodzi zauważają problem braku zieleni, czystości oraz potrzebę większej edukacji ekologicznej.

Proponowane działania:

- intensywne nasadzenia drzew i krzewów w centrum miasta,
- rewitalizacja parków i stawów oraz tworzenie nowych zielonych enklaw,
- postawienie większej liczby koszy do segregacji,
- cykliczne akcje sprzątania miasta organizowane razem ze szkołami i NGO,
- poprawa jakości przestrzeni publicznej - usuwanie chwastów, dbanie o rabaty, odnawianie skwerów,
- kampania edukacyjna „Kielce dla klimatu”.

9. Współpraca z uczelniami wyższymi

Studenci i starsza młodzież wyraźnie wskazywali potrzebę wzmocnienia relacji uczelni z miastem oraz lepszego informowania o ofercie i możliwościach rozwoju.

Proponowane działania:

- tworzenie wspólnych projektów UM - uczelnie,
- preferencyjne programy stypendialne dla studentów angażujących się w życie miasta,
- rozwój wydarzeń integrujących uczniów szkół średnich ze studentami (np. panele, warsztaty),
- promocja ofert edukacyjnych i kulturalnych uczelni w przestrzeni miejskiej i social media.

10. Mieszkalnictwo

Choć obszar ten był poruszany rzadziej, pojawiły się ważne postulaty dotyczące dostępności mieszkań, szczególnie dla młodych dorosłych oraz osób z niepełnosprawnościami.

Proponowane działania:

- rozwój programu mieszkań komunalnych i społecznych dla młodych rozpoczynających samodzielne życie,
- tworzenie dostępnych mieszkań dla osób z niepełnosprawnościami,
- modernizacja istniejących zasobów komunalnych,
- wsparcie młodych w zdobyciu pierwszego lokum poprzez miejskie programy dopłat.